

'Als je geen baard had, werd je al in de cel gegooid'

EMINE KARA
HOOGBLOKLAND

De Afghaan Mohammed Rafiq Naibzay uit Hoogblokland dreigt na elf jaar het land te worden uitgezet. De 41-jarige vader van vier kinderen heeft zich volgens de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) schuldig gemaakt aan oorlogsmisdaden.

De dienst weigert Naibzay een verblijfsvergunning op grond van artikel 1F van het VN-vluchtelingenverdrag. Hierin staat dat personen tegen wie ernstige verdenkingen van mensenrechtenschendingen bestaan, geen recht hebben op een vluchtelingenstatus.

Naibzay heeft in zijn geboorteland voor de veiligheidsdienst WAD gewerkt. Leden van onder meer deze dienst hebben zich volgens de IND schuldig gemaakt aan mensenrechtenschendingen, of zijn hiervan op de hoogte geweest.

„Ik was slechts een administratieve officier met een lage rang,” beweert Naibzay. „Ik kan toch niet verantwoordelijk worden gehouden voor de daden van de hogere officieren?”

Het asielverzoek van de Afghaan is afgewezen op basis van een ambtsbericht uit februari 2000 van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Volgens dat bericht moeten alle Afghanen die voor de veiligheidsdienst hebben gewerkt, hebben geweten van de mensenrechtenschendingen. Zijn vrouw en vier kinderen hebben wel een verblijfsvergunning gekregen.

Naibzay houdt vol dat hij niets wist van martelpraktijken. „Ik ben in 1997 naar Nederland gevlucht, nadat ik anderhalf jaar in de gevangenis heb gezeten in Kabul,” vertelt Naibzay. „Toen de Taliban aan de macht kwam werden vele Afghanen in de cel gegooid. Een aanleiding was niet nodig. Het feit dat je geen

baard had, was al voldoende. Het was een hel. Martelingen waren aan de orde van de dag. Uiteindelijk wist ik te ontsnappen. Diezelfde dag ben ik met mijn vrouw en drie kinderen naar Nederland gevlucht om hier beter bestaan op te bouwen.”

Inmiddels woont de Afghaan al elf jaar illegaal in Nederland. Hij mag niet werken en heeft geen recht op een uitkering. „We komen rond van een kleine bijdrage van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (Coa). Daar zit ik erg mee. Ik wil zelf voor mijn gezin kunnen zorgen. Hoe zeer ik de bijdrage van het Coa waardeer, ik voel me er niet gemakkelijk bij. Het voelt net alsof ik als een bedelaar mijn hand moet ophouden.”

Naibzay heeft van verschillende ministeries in Afghanistan officiële

4 Het voelt net alsof ik als een bedelaar mijn hand moet ophouden.

Mohammed Rafiq Naibzay

documenten die hem vrijpleiten van mensenrechtenschendingen en andere strafbare feiten. „Dit zijn brieven van bijvoorbeeld het ministerie van Justitie, Buitenlandse Zaken, Defensie en een mensenrechtenorganisatie,” zegt Naibzay. „Ik heb deze papieren vo-

rig jaar naar de IND gestuurd. Hoeveel bewijs hebben ze daar nog nodig?”

De advocaat van Naibzay, mr. P. Bogaers, hecht weinig waarde aan het ambtsbericht van Buitenlandse Zaken. „Zo heeft de vluchtelingenorganisatie van de VN onlangs gewezen op de ondoorzichtigheid van het ambtsbericht. Het ontbreekt vooral aan bronvermelding en is te algemeen opgesteld.”

De documenten die zijn cliënt in handen heeft, zijn volgens Bogaers 'zeer betrouwbaar'. „Het is belachelijk dat de IND elk bewijs onder tafel veegt terwijl er geen reden is om aan te nemen dat deze papieren onbetrouwbaar zijn. Mijn cliënt verdient een verblijfsvergunning.”

De IND wilde inhoudelijk niet op de zaak ingaan.